

Nagyváradai Estilap

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ
főszerkesztő

X. évfolyam
143. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Szerda, 1928. június 27

A német kormány is kéri Kun Béla kiadatását

A közép-németországi 1921-es lázadások miatt —
Az ausztriai nagynémet párt a kiadatás mellett

— Az Estilap eredeti távirata —

Kun Béla kiadatásának kérdése váratlan meglepetéssel szolgált Európa közvéleményének. A meglepetést az okozta, hogy az osztrák igazságügyminiszter élt diszkrécionális jogával és

a bécsi törvényszék határozata ellenére megtagadta a kiadatást.

Jogászai szempontból ez egészen különös eset és precedens nélkül való.

Nem csoda tehát, ha Európa összes lapjai élénken foglalkoznak az esettel.

A budapesti lapok, — mint budapesti távirataink jelentik — élénken kommentálják az esetet. Megállapítják azt, hogy az osztrák kormány saját legfőbb törvényszékét dezavualta. A lapok hivatkoznak arra, hogy

az osztrák legfőbb törvényszék elismerte a magyar álláspont igazságát és megállapította, hogy Kun Bélát közönséges büncselekményeiért kérték ki, hogy illetékes bírása elé állíthassák.

A legfőbb osztrák bírói fórum elismerte a kiadatás jogosultságát,

de az osztrák kormány politikai okokból gátat vetett a kiadatásnak.

Ez a nemzetközi jog szempontjából igen különös, mert nemzetközi védelmet biztosít a gonosztevőknek. Ha a szovjet látja, hogy az osztrák kormány legfőbb bírói szervezetének határozatát dezavualja és közönséges gonosztevőknek is politikai védelmet biztosít, még vakmerőbben fog dolgozni, minthogy az európai agitáció székhelye Bécs. Köztudomásu, hogy

a szovjet Bécsből lonja a halót a nyugati államok és a Balkán ellen.

Kérdik a lapok, vajon tudja-e az osztrák kormány, hogy cselekedeteivel egyenesen odacsalogatja a szovjet agitátorokat, amikor bárátságtalan aktussal megtagadja bármely állam kérelmét, amelyet saját legfőbb független bírósága is jogosnak minősített?

Bécsből jelentik: a nagy német néppárti képviselők tegnap ülést tartottak és határozatot hoztak, amelyben kijelentik, hogy

helytelenítik az igazságügyminiszter döntését a Kun Béla ügyben,

amely ellentétben a bíróságok jogi

álláspontjával. Együttal felkérték azonnal szakítsa meg karlsbadi az igazságügyi minisztert, hogy üdülését és menjen vissza Bécsbe.

Ujabb bécsi távirataink szerint a német kormány legutóbb szintén kérte Kun Bélának Németország részéről való kiszolgáltatását. A német kormány okmányokkal igazolja, hogy Kun Bélának része volt a közép-németországi 1921-ik évi véres bolsevista felkelésben. A németek Kun Bélát emiatt közönséges gonosztevőnek tekintik és kiadatását kéri.

A bécsi Deutschoesterreichische Tageszeitung a Kun Béla-ügygel kapcsolatban heves cikket közöl ezzel a címmel: „A kormány hihetetlen döntése”. A cikk erősen támadja a kormányt és kijelenti, hogy

a nép el fogja söpörni ezt az uralmat,

amelyben tekintélyét nem tudja megtartani és amely semmibe sem vette a nép magatartását. Kifejezést ad a lap annak a reményességének, hogy az igazságügyi miniszter galád döntését revideálni fogják.

Clémenceau és Painlevé Károlyi Mihály tanui a magyar bíróság előtt

Budapestről jelentik: A magyar bírósághoz nemrég tudvalevően perfelvételi kérvényt adott be dr. Nagy Vince volt belügyminiszter, gróf Károlyi Mihály nevében. Károlyi a nevéhez tapadó hazaárulás vádját akarja lemosni és gyermekei számára visszapedelni azt a rengeteg nagy birtokot, amelyet részben rokonai között osztottak szét, részben az állam veti el.

Károlyi ügyében Nagy Vince

két következő szövegű dokumentumot terjesztette be a budapesti illetékes bírósághoz:

— „Tanusítom, hogy Károlyi Mihály gróffal soha semmilyen politikai kapcsolatomban nem volt a háború alatt. Clémenceau.

A másikat Painlevé. volt és jelenlegi francia hadügyminiszter állította ki:

— „Tanusítom, hogy semmiféle összeköttetésem soha sem volt Károlyival és hogy a hadügyminiszteriumban semmi nyoma sincs annak, hogy Károlyival a francia hadvezetőségnek bármilyen összeköttetése lett volna. Paul Painlevé.”

Nagy Vince dr. kérte, hogy Clémenceaut és Painlevét tanuképpen is hallgassák ki, egyúttal megindokolja a kérelmem jogszerűségét és az alapperben hozott ítéletet Clémenceau-féle levelekkel kívánja megdönteni.

Ma délbén hirdeti ki a magyar Kuria a Hatvány-pörben ítéletét

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről jelentik: Hatvány Lajos báró ismert perének kuriai tárgyalását tegnap még nem fejezték be. Ma délelőtt hangzott el a

koronaügyész vádbeszéde és Baracs Marcell védőbeszéde.

Az ítéletet ma délbén hirdetik ki.

A Kondor Ibi kabaré műsora:

Sakk-Matt

Zágon tréfája

Gyáva fráter

Nóti Károly tréfája

Kecskeméti

Nóti Károly tréfája

Lakodalom

Lipthay 2 felv. tréfája

és Kondor Ibi, Felhő Ervin,
K. Szűcs Irén, Kertész Mancsi,
Gróf László chansonjai.

Helyárak 20-tól 50-ig.

Bocsánatot kérek

ÉN MINDIG TUDTAM magamról, hogy notórius pazarló vagyok és bizonyos, hogy gondnokság alá is fognak helyezni. Ha pénzem volna, természetesen azt pocskolnám a legesztelenebb módon. Állandóan autón járnék, fecskéfészkét ennék, francia pezsgőt innám. Ha a jó Isten más anyagi javakkal áldana meg, azt dobnam ki az ablakon. Molnár Ferenc helyében ingyen és bérmentve innám az összes szindarabokat és ismerőseimnek szívesen innék egy tiz kötetes regényt hálás megemlékezésül. Azonban sem milliomos, sem zseni nem vagyok. Mit csináljak ezzel az átkozott könnyelmű pazarló természetemmel? Pazsarolom azt, amihez a legkönnyebben hozzájutok, pocskolom a vizet, olyan szörnyű módon, hogy maga a mérnöki hivatal is megdöbben tőle. De nemcsak én vagyok így, hanem az egész Nagyvárad. Én hiszek ugyan abban a statisztikában, amely Váradot Európa legkönnyelműbb városának tünteti fel, de azt hiszem, azért a főmérnök ur mégis zavarba jönne, ha konkrét számokat kérnék tőle. Mindegy, akárhol van a dolog, én magam, pazarló farsaim nevében a leghatározottabban tiltakozom az ellen, hogy eltöltsanak bennünket egyetlen kielégíthető szenvedélyünkkel. — Valaha úgy folyt a pezsgő Nagyváradon, mint a víz. Most engedjék meg, hogy legalább annyi vizet fogyasszunk, mint régebben pezsgőt. A vízdíj ugyanis olyan nagy, hogy abból békében könnyen lehetett volna pezsgőt is rendelni.

Világos szép helyiség

a Mária királyné (Bémer) téren

irodának vagy varrodának

Kiadó.

— Cim a kiadóhivatalban —

Kondor Ibi már ma fellép az Atlantik nyári mozgóban.

Vámpolitikai központ lesz Váradon

AZ ERDÉLYI KERESKEDELMI SZÖVETSÉG ÉS A SFATUL MEGEGYEZÉSÉNEK ELSŐ ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ EREDMÉNYE

Ma már egyetlen komoly, hozzáértő ember előtt nem lehet kétséges, hogy a közgazdasági politikát, amelyet Románia kormányai az elmúlt éveken át folytattak a lej stabilizációjának következményeként, gyökeresen meg kell változtatni. Áll ez elsősorban a fogyasztó közönség millióinak és a kereskedő-exisztenciák százazreinek szempontjából, az eddigi túlzott iparvédelemre. Mert ez az „agyon-protekcio” nemcsak egész sereg parazita gyárat termelt ki a földből, — amelyek a megélhetést drágították, hanem lehetetlenné tett minden intenzív kapcsolatot a külföld kereskedelmével. Ha az eddigi években az iparvédelem eleve dominált a közgazdasági életben, úgy most már a stabilizáció megtörtéttével tulsulyra kell jutnia a reális és elsősorban fogyasztót védő politikának. Nyilvánvaló, hogy az ország gazdasági életének ez a döntő jelentőségű fázisa, amelybe most léptünk,

nem hozhat semmi jót akkor, ha a fentebb elmondottak alapján revízió alá nem veszi a kormány többek közt az eddigi rezsimnek vámpolitikáját.

Igaz, hogy Bukarestben hónapok óta ülésezik a speciális bizottság, amely az új vámtarifát van hivatva összeállítani — és ha minden rendben megy, úgy ez a vámtarifa-javaslat még az ősszel a parlament elé kerül. Hogy mit rejt magában ez a vámtarifa-javaslat a kereskedelem és a fogyasztók millióinak szempontjából, azt az eddig elhangzott erősen általánosjellegű kijelentésekből még nem lehet tudni. Annál fontosabb és az egész ország gazdasági életére kiható tehát az az akció, amelyet az erdélyi kereskedelmi egyesületek

Nagyváradon székelő szövetsége a legutóbbi napokban indított. Ez a szövetség, miután tudvalevőleg megegyezést létesített az ó-királyság leghatalmasabb gazdasági testületével, a Sfatul Negustoresc-vel, szoros együttműködésre vonatkozólag a kereskedelmet érdeklő minden kérdésben, — most a külföldi nagy kereskedelmi egyesülésekhez fordult felvilágosításért:

melék azok az alapelvek, amelyek Európa nagy kereskedelmi vámpolitikai kérdésekben vezet és hogyan oldják meg az ilyen problémákat?

Az így nyert felvilágosítások alapján azután

a Nagyváradon székelő szövetség meg fogja alakítani az országos vámpoli-

tikai központot, szintén Várad székhellyel.

Ma, amikor Európaszerte, de különösen nálunk szinte égni látni a vámfalak, fölösleges hangsúlyozni egy ilyen szervnek a fontosságát. És miután az erdélyi kereskedelmi szövetség és a Sfatul együttműködése révén egy, a gyáriparosok szembenálló szövetségével, az U. G. I. R.-ral

erőben, erkölcsi sulyban tökéletesen felérő szervezet jött létre, — a vámpolitikai központ, amely erre a szervezetre támaszkodik,

kétségtelenül jelentős sikereket fog elérni az általános gazdasági élet javára, amennyiben vámtarifa-kérdésekben teljes nyomtatékkal fogja éreztetni a sulyát.

SPORT

Vasárnap Nagyváradon játszik a KMSC

Ellenfele a NAC lesz

Vasárnap délután ad revánsot a kitűnő kolozsvári munkáscsapat a Nacnak a tavaszi 1:1-es mérkőzésért. Értesüléseink szerint egy négyes körmérkőzést is terveznek, amelynek résztvevői a KMSC—NAC, Törekvés és az NSC.

SPORTPALYÁZATUNK EREDMÉNYE

Heti pályázatunkra összesen négy helyes tip érkezett be és így csak ezeket jutalmazhatjuk: 1. Egy sportkönyv Hitter Imre. 2. Két jegy a Heymanba „Lucus” (?) 3. Egy jegy a Filmpalaceba, Schwartz Sári. 4. Egy meccsjegy, Faragó Lily.

○ Még egyszer a Kinizsi. A tegnapi nagy meccsen a második félidőben beállott Bein. A jól meg-

termelt szőke fiu határozottan komoly ígért. Ha gyorsaságát és tempóbirását fokozni tudja, úgy a Nac hosszú évekre megoldotta a középfedezet kérdését.

○ A Rhédey-kerti sporttelepre tervezett kerületi bajnoki birkózóversenyt a Vigadóban bonyolítják le.

ÉSOERNYŐ

LEGOLCSÓBB A KÉSZÍTŐNÉL

ROSENBERG
TESTVÉREK

Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 8.
Behúzás javítás gyorsan készül.

Holnap: Svengali re-príze olcsó helyárakkal

Mozgószínházak műsora

Filmpalace és Filmterrasse
5 és 7 órákor 9 órákor

Ma utoljára

Feltámadás

Tolsztoj Leó gróf regénye

10 nagy felvonásban.

A főszerepben:

Rod la Rocque és
Dolores del Río.

Előzőleg a legújabb

Filmpalace Híradó!

Holnap először

Jeruzsálem haldoklása

A nyári szezon első monumentális filmje

Heyman-Szinkör

Ma, 5, 7 és 9 órákor

Agólegény élet

Kacagtató filmremek 8 felvonásban

Hanni Weise, Nina Vana,
Charles Lincoln, Julius
Falkenstein

Holnaptól kezdődőleg:

JOSEFINE BAKER
revü filmje

A nap bolondja

Olcsó helyárakkal!

Atlantik nyári mozgó

Ma kedden, pontosan 9 órákor
első fellépte a

Kondor Ibi
kabarénak

Nóti Károly, Zágon
István, Lipthay Imre
legjobb bohózatai

és a legkitűnőbb
magánszámok szerepelnek a műsorban

Olcsó helyárak.

Elővételi pénztár d. e. 10-től

MOZI

ATLANTIK NYÁRI MOZGÓ
MŰSORA:

Kedden először: A Kondor Ibi kabaré fellépte.

Szerda: A Kondor Ibi kabaré fellépte.

Csütörtök: A Kondor Ibi kabaré fellépte.

Péntek: Új műsor!

HEYMAN SZINKÖR
MŰSORA

Kedd 5, 7 és 9 órákor utoljára: Az aggregényélet.

Szerda 5, 7 és 9 órákor: Josephine Baker legnagyobb és legszebb revü filmje: A nap bolondja. Josephine Baker filmje. Olcsó helyárakkal.

Csütörtök 5, 7 és 9 órákor: A nap bolondja. Olcsó helyárakkal! Josephine Bakerrel.

Péntek 5, 7 és 9 órákor: Embérelt veszályban. Luciano Albertinivel!

APOLLÓ MOZGÓ MŰSORA

Kedden utoljára: A nagy ugrás és a gazdag kísérő műsor. Szerdán: Svengali. Paul Wegener legnagyobb filmje. 10, 15, 20 és 25 leies helyárakkal.

Csütörtök: Svengali. Olcsó helyárakkal.

Péntek: Svengali. Olcsó helyárakkal.

Jön! A legjobb Rin-Tin-Tin.

A FILMPALACE ÉS FILM-
TERRASE MŰSORA:

Kedd 5, 7 és 9 órákor utoljára: Feltámadás. Tolsztoj Leó gróf regénye. A főszerepben: Rod la Rocque és Dolores del Río. 10 hatalmas felvonásban! Az idei szezon leghatalmasabb slágere, amely többé Nagyváradon nem látható.

Szerda: Jeruzsálem haldoklása. A nyári szezon első hatalmas attrakciója. Monumentális film.

Csütörtök 5, 7 és 9 órákor: Jeruzsálem haldoklása.

Péntek 5, 7 és 9 órákor: Jeruzsálem haldoklása.

Csak 8 napig
vásárolhat

Klein Simon

kalapgyár lerakataiban

Bulev. Regele Ferdinand 5. (Rákóczi-ut) és Sas-palota

női kalapokat már 100 leitől

férfi kalapokat már 150 leitől

Sok ezer raktáron levő kalap minden elfogadható áron! Ragadja meg ezen kivételes kedvező alkalmat

és vásároljon kalapot a következő 8 nap alatt

KLEIN SIMON üzleteiben!

Ma utoljára

Aggregényélet!

Bárki örök áron vásárolhat lakást,
emeletet, pincét, házrészét magának

A LEGUJABB JOGÁSZI SZENZÁCIÓ AZ OSZTOTT TULAJDONRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY, AMELYET MOST ALKALMAZNAK ELŐSZÖR NAGYVÁRADON

A nehéz lakáviszonyok miatt a kényeszerítő szükség gyakran tul-
lépte a merev jogi formákat és
így született meg az osztott tulaj-
donra vonatkozó új törvény is,
amelynek gyakorlati alkalmazása
csak most érkezett Nagyváradra.
A román törvény, amely szinte
szóról-szóra való fordítása az
1925-ben megszavazott magyar
törvénynek, még a jogászok előtt
is ismeretlen maradt a mély csönd
következtében, amely ennek a
törvénynek megszavazását követ-
te. Éppen ezért nagy meglepetést
keltett most a törvény itteni al-
kalmazásának a híre. Tudvalevő
dolog, hogy eddig a telekkönyvi
jóságtestnek csak eszméi hánya-
dáról lehetett beszélni.

Ma a törvény értelmében a
telekkönyvi objektum a közös
tulajdon tárgyi részeire is
bontható.

Vagyis egy ház, amelynek több

tulajdonosa van emeletenkint, la-
kásokint, apró részenként is te-
lekkönyvelhető.

A súlyos lakásgondok már ré-
gen megérették az emberekben
annak a gondolatát, hogy a hely-
zetük állandó biztosítására örök-
áron jussanak egy lakáshoz. De
itt Nagyváradon csak kivételes
esetokról tudunk, amikor egyesek
szerződést kötöttek a háztulajdo-
nossal, kivett lakás örökös hasz-
nálatára, jogászai kifejezéssel élve,
szolgalmi jogon. Most azonban egy
ismert nagyváradai ügyvéd és ház-
tulajdonos azzal lepte meg kollé-
gáit, hogy áruba bocsájtotta ház-
nak több lakását ötszáz usque
egy millió lejjes összegeért, ame-
lyeknek kifizetése után

a lakás örök áron, telekköny-
velhetőleg a vásárló tulajdoná-
ba megy át.

Egy ilyen lakásvásárlási tranz-

akció különösen a vásárló szá-
mára nyújt igen előnyös tökebe-
fektetést. A vásárolt lakásokat
vagy lakást albérlésbe adhatja és
évenként negyven, ötven, sőt a
mai irreális árakat tekintve 100
ezer lejjes béréket is kaphat azért
a lakásért, amely neki mondjuk
hatszáz, nyolcszáz ezer lejjébe ke-
rült.

Az új törvénynek egyik érdekes
paragrafusa az ilyen „elosztott”
háztulajdonosok lakóit védelmezi.
A lakók, ha a háznak valamelyik
része javításra szorul, gyűlésre
jönnek össze, elnököt választ-
nak maguk közül és megállapít-
ják, hogy mennyivel hajlandók
hozzájárulni a renováltatáshoz.
Ha a lakók és háziurak között
nincs megegyezés, főkéri a tör-
vényszék elnökét egy újabb gyű-
lésen való elnöklésre és az ekkor
hozott határozatot a háziurak és
a lakók is kötelesek elfogadni.

50 ezer lej vámot vetett ki Florian
vámfőnök egy vagon homokra

Az „áru” értéke: 68 pengő — Mi az, amikor valakinek bauerpeche van

Florian vámfőnöktől retteg-
nek a nagyváradai kereskedők
és az ipari üzemek. A vámfő-
nök itteni működése alatt ala-
pot is szolgáltatott erre. Nem
titok, hogy a romániai vám-
rendszer a legsúlyosabb Európá-
ban. Olyan horribilis vámté-
teleket ismer a román tarifa,
amelyek sokszor utólikák, sőt
meghaladják az elvárandó áru
értékét. Azonkívül is olyan
latitüdökre nyújt lehetősége-
ket, hogy ember legyen a ke-
reskedő, aki eligazodik benne
és ember legyen a vámfőnök,
hogy (enyhén szólva) éljen tul-
ságosan a kezébe adott hata-
lommal.

Florian vámfőnöknek különö-
sen két legutóbbi ügyét per-
traktálják most üzleti körök-
ben. Az egyik egy vagon ho-
mok története. A vagon homo-
kot Piliscsabáról rendelte egy
Spitzer nevű mészkereskedő.
A feladó állomás

68 pengő értéket (1900 lej)

tüntetett fel, amennyiben egy
vagon piliscsabai homoknak
Magyarországon ennyi a ke-
reskedelmi forgalmi értéke. A
piliscsabai homok igen jöminő-
ségű, mert a hegyoldalokról
eső mosta le és tekintettel a
hegyek közelére, előkelőbb
építkezéseknél szívesebben
használják, mint a folyamho-
mokat, mert jobban köti a fa-
lat.

Florian vámfőnök a 68 pen-
gő, tehát 1600 lej értékű
homokra 50 ezer lej vámot
vetett ki.

annyit, mintha dolomit volna.
Természetesen a vagon homo-
kot kiöntette a nagyváradai
mészkereskedő, miután nem

érte meg, hogy visszaszállít-
sák a feladónak.

A másik ügy szintén érde-
kes. Egy nagy sörgvár 5000
kilogram „brauerpech”-et ho-
zatott. Ezt sörszordók szur-
kolására használják, hogy a
szénsav el ne párologjon. Bár
a vámtörvény külön tarifát al-
kalmaz a brauerpechre, Florian
vámfőnök elküldte analízálni.
A vegyvizsgálat annak rendje
és módja szerint kimutatta a
75 százalékos gyantát és 25 szá-
zalékos parafint. A vámfőnök er-

re parafinnak akarta elvámolni,
ami horribilis tulkiadást jelen-
tett volna, ezenkívül hatalmas
büntetést is akart kiszabni. A
Kereskedelmi és Iparkamara
közbelépésére végül is jobb be-
látásra bírta a vámfőnököt.

A brauerpech az maradt, ami
és nem vált egy külön nagy
pech belőle. Az illyesfajta ha-
talmaskodások aztán bőven al-
kalmasak rá, hogy növeljék a
nagyváradai közgazdasági élet-
ben az amugy is nagy pesszi-
mizmust.

Ma utoljára

a legmulatságosabb

Aggregényélet

a legjobb német együttléssel

a Heyman
szinkörben

Jdójárás

Két nap óta teljesen kielégítő
nyár van egész Közép-Európá-
ban. Jól esik megállapítani,
hogy a meteorológiai intézet is
sokkal optimistább, mint eddig
és tartós nyarat jósol. A leg-
utóbbi jelentés ugyanis a kö-
vetkezőket közli:

— Meleg idő, helyi zivatar-
képződésekkel

Ma utoljára: A nagy
ugrás. A legszebb, leg-
humorosabb sportfilm.

Teljesen új műsort mutat be
a legnagyobb magyar daléne-
kesnő Medgyaszay Mimi Vá-
radon. Olcsó helyárak.

Ma utoljára

Aggregényélet!

Apolló mozgó

Ma, kedden utoljára

A nagy ugrás

a leghumorosabb sport-
film és a gazdag
kísérő műsor

Holnap, kedden

Svengali

Paul Wegener leghatalma-
sabb alakítása

10, 15, 20 és 25 leies
helyárakkal

Holnaptól:
Josephine Baker
A nap bolondjában!

Holnaptól kezdődőleg:

JOSEPHINE BAKER

leghatalmasabb revüfilme:

A nap bolondja

Olcsó helyárakkal
a Heyman szinkörben

Ma utoljára

Agglegényélet!

Minden este
fél 10 órakor
mozielőadás
szabad ég alatt a

Filmterrasse-on

Rossz idő esetén:
a teremben.

Még Váradon nem látott
nívós kabaré-műsor az
Atlantik nyári
mozgóban.

~~~~~

Hadkiegészítő parancsnokság Biharmegye.
No. 11386—928. 10. Maiu.

Hirdetmény

A sorozási törvény 68. és 245. §-aival egyetértésben, tudomására hozzuk az érdekelteknek, hogy a sorozást felülvizsgáló bizottság Biharmegye területére az alatti sorrendben megkezdte működését. A bizottság a vármegyeházán székel. A) A bizottság felülvizsgálja: 1. A sorozó bizottság határozatait. 2. Az összes felmentéseket. 3. Azokat a felmentési eseteket, amelyekben a sorozó bizottság a megfelelő ügyiratok hiányában nem tudott határozni. 4. A törvény 70. §-ában foglalt esetekben. B) Időrendi utmutató. 1928 június 30-án a szőlősi és margittai járások. 1928 július 2-án Nagyvárad város. 1928 július 3-án a székelyhídi, szalárdi és telegdi járások. 1928 július 4-én az élesdi és brátkai járások. 1928 július 5-én a csékei és tenkei járások. 1928 július 6-án a belényesi, vaskóhi járások és Belényes. 1928 július 7-én a béli és cséffai járások. 1928 július 9-én a szalontai járás és Nagyszalonta. C) Az érdekeltek a fenti napokon okmányaikkal jelenjenek meg a bizottság előtt. Nagyvárad, 1928 május 10. Munteanu alezredes s. k., a hadkiegészítő parancsnoka, Tempeleanu Dezső s. k., Biharmegye delegált prefektusa. Iliescu őrnagy s. k., a sorozási iroda főnöke.

MINDENES közönséges bizonyítványokkal felvétetik. Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca 10. emelet. Jelentkezés 2—3-ig. 911

Gummi kabátot

olcsón, leszállított gyári árbán vásárolhat, felöltőszertűt

már 700 leltől

Linoleum

Haas Lipót

Bul. Reg. Ferdinand 4.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

Izgalmak előzik meg a nagyváradi autotaxi bevonulását

Az állandó választmány tegnapi ülését Simonca dr otthagya a taxi-engedélyek vitája miatt

Az állandó választmány tegnapi ülésén a közigazgatási bizottság előterjesztette az autotaxikra vonatkozó szabályrendeletet. A szabályrendelet egyes pontjainak megvitatása élénk izgalmakra adott okot. Annyira, hogy a vita hevében

Simonca dr tanácsos izgatottan fölugrott a helyéről és elhagyta az ülést.

A szabályrendelet 57. paragrafusa közül tegnap csak 11 paragrafust tárgyaltak meg és fogadtak el a tanácsban. A leglényegesebb és legtöbb vitára a taxi-engedélyek szabályozásának kérdése adott okot. A szabályrendelet szerint

Nagyváradon ötvennél több

engedélyt autó-taxira nem adhat ki a város.

és egy személy legfeljebb csak két engedélyt nyerhet. E körül keletkezett parázs vita Pogan és dr Simonca tanácsosok között.

A tanács elfogadta az autotaxik számának meghatározására vonatkozó javaslatot, tekintettel a bérkocsisok, a kis existenciák érdekeire, amelyeket súlyosan érintené ha se szeri se száma nem volna Váradon a berautóknak. Azután sor került az autotaxik kül- és belterjedelmének a szabályozására és ekkor kiderült, hogy rendkívül súlyos helyzetbe jutottak azok a bérkocsisok, akik a legutóbbi időben mintegy 20

Fiat-autót vásároltak autotaxi céljaira, mert

ezeknek méretei kisebbek mint az a méret, amelyet a szabályrendelet előír

Ebben a kérdésben a városnak rendkívül nagy méltányosságot kell tanúsítania és el kell tekinteni a rigorózus megállapításoktól. Mert mit csináljanak ezek a szegény emberek kiírt autóikkal, amelyeket nem tehetnének üzemképesé, pusztán bürokratikus formások miatt. Az állandó választmány ma délután folytatja az ülést és valószínűleg méltányos határozatot hoz.

Ma utoljára

Agglegényélet!

Megrohanták a francia nemzeti bankot

A frank stabilizációjának első napján Párisban már is nagy botrányok játszódtak le. Párisi távirataink beszámolnak arról, hogy tegnap a Nemzeti bankban heves incidensek történtek. Rengeteg tömeg özönlött el a bankot, mindenki hozta magával a papiros frankot és aranyat követelt érte. Amikor megtudták, hogy a bank a törvény értelmében kétszáz-

ezernél kisebb összeget nem köteles beváltani, nagy botrányok keletkeztek és hangosan szidalmazni kezdték a tisztviselőket.

Végre is karhatalommal kellett beavatkozni, amely erőszakkal vezette ki a bank épületéből a felizgatott közönséget.

Párisból jelentik: A frank stabilizációjának hatása a pénz-

ügyi életben már mutatkozni kezd. Az Intransigeant híre szerint a francia nemzeti bank összevásárolja az egész országban a régi arany pénzeket. Egy husz frankos aranyért kilencvennyolc stabil frankot fizet, ami annyit jelent, hogy egy arany frank 4.9 mostani frankot fog érni.

Holnaptól: Josephine Baker
A nap bolondjában!

A magyarországi iskolák diákjai akadálytalanul hazajöhetnek Romániába

Néhány nap óta az a hír terjedt el Nagyváradon, hogy azok a diákok, akik Magyarországon végzik tanulmányaikat, nem jöhetnek haza, mert a határon letartóztatnák őket. Érdeklődtünk illetékes helyen efelől a gazdátlan hír felől és a következő információt kaptuk: — Semmiféle rendelkezés nincs arra, hogy a Magyarországon iskolázó romániai diá-

kok bántatlanul haza ne térhessenek. Az alaptalan hír valószínűleg onnan származott, hogy a napokban két budapesti orvostanhallgatót a biharpiüspöki határon feltartóztattak azzal, a gyanúval, hogy irredenta egyesület tagjai. A két diákot a kolozsvári hadbírószágra vitték, ahol azonban kihallgatásuk után szabadlábra helyezték őket. Mindketten tagadták,

hogy irredenta szövetség tagjai lennének. Az egyik közülük itt is lakik Nagyváradon. Akinek uttlevele és szabályszerű vízum van, az természetesen szabadon közlekedhetik a határon át.

Pengő 28.55, márka 39.18, cseh korona 4.84, schilling 23, dinár 2.90, francia frank 6.48, svájci frank 31.60, lira 8.70, dollár 163.60, angol font 799.

Ingyen apróhirdetés az ESTILAP-ban

A Nagyvárad Estilap meg akarja hálálni olvasóinak azt a szeretetet, amit a lap iránt tanúsítanak. Mindenki, aki a lapot állandóan olvassa, ingyen veheti igénybe a lap apróhirdetési rovatát.

Aki a Nagyvárad Estilap tizenöt lapját behozza a kiadóhivatalba (Hegedüs Hirlapiroda), annak ingyen közlünk egy tiszta apróhirdetést.

Vegye meg, tegye el a Nagyvárad Estilapot és hirdetés formájában visszakapja azt az összeget, amit a lapért fizetett.

FIATAL házaspár keres butorozott szobát, fürdőszobát használatlalt, esetleg ebédkosztalt Cimet a Nagyvárad kiadóhivatalába kér. 914

FÜZÖSZAKMABAN teljesen képzett munkaerőt nagy vidéki városban, teljes ellátással, jó fizetéssel azonnalra keresek. Jelentkezések Sonnenfeld üzlet, Sas palota. 915

KITÜNŐ karban, alig használt autót megvételre keresek. Ajánlatot „Legujabb modell” jelíggel a kiadóba kérek. 916

IRODAI teendőkhöz, pénztárkezeléshez több évi gyakorlattal rendelkező gyors és gépirónő (románul is ír) ajánlkozik. Szíves megkeresést „Szorgalmas” jelíggel a Nagyvárad kiadóhivatalába kér.

BUTOROZOTT szoba Pável-utcán, csinos, teljesen különbejárattal, esetleg konyhával július elsőre kiadó. Érdeklődni Háztulajdonosnál, Pável-utca 5. 907

MAYER-féle 8 lóerős benzinhajtású azonnal eladó. Sarkadi Zoltán Oradea. Ióvásár. 906

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 14. földszint balra, délután 5—7-ig. 908

JULIUS 15-ére intelligens lányt vagy fiatal urinőt keresek partnernek Petroszra. Cim a kiadóhivatalba. 909

TOBB csinos egy ágyas butorozott szoba, központban azonnalra, világítás és takarítással együtt, havi 1500 leiert kiadó. Bővebbet a „Metropol” szálloda portásánál. 910

ELADÓ olcsón 3 darab borbélytűkör teljes felszereléssel. Bányasor 1. sz.

SZÉP és csinos fiatal vidéki asszony keresi uriember barátságát, kor nem határoz, ki kevés anyagiakkal rendelkezik. Leveleket „Jövők” jelíggel a Hegedüs hirlapirodába kérek. 912

TANULÓ lányok, kézi lányok, önálló varrónők felvételnek Vlahuta (Szent János) utca 30. Juhász. 910